

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček“

Štev. 12.

V Ljubljani, 1. decembra 1900.

Leto XXX.

R o ž i c e.

*N*a poljani pa duhti
Cvetje neštevilno,
In na solnce se jezi,
Ker je žge presilno.

A razgrne se nad dol
Megla tiha, siva;
Rožice pa se solzé,
Ker tema jih skriva.

Spet zavele so čez plan
Sapice ledene;
In razgnale raz ravan
Haljice meglene.

„Ej, ve sape, sapice“,
Cvetke zajokale,
„Kje so naše kapice,
Kapice nam zale?“

To je pa oblaček čul,
Vjzil se na sape,
In na rože je nasul
Mrzle, snežne kape.

Rožice, ubožice
Vmirajo pod kapo,
In vmiraje kličejo
Solnce, meglo, sapo.

Ljudmila Modičeva.

Dedova povest.

(Spisal B. Prostoslav.)

Zima, zima... Burja je zavijala srdito okoli hišnih voglov in zasipala s sneženim prahom okna, piškala skozi drevje in lomila okorne, zmrzle, s snegom obložene veje. Na zemljo je legala mrzla severna noč, brez srebrnih zvezdic, brez svetlega meseca na nebesu, noč oblačna in meglena. Ej, neprijetno je bilo zunaj pod prostim nebom, a v sobi poleg gorke peči je bilo lepo in prijetno. Okoli dedka smo se tiščali otroci in poslušali verno in zvesto, kar nam je pravil. Sedel je na peči in v kožuh je bil zavrit. Da, v kožuh, ej našega dedka je tako rado zeblo, tako rado, da po zimi ni mogel prebiti brez njega. In tisti večer nam je pravil, kako je bilo na svetu za njega dni, ko je bil on še mlad. Povedal nam je, kako se mu je godilo na Hrovaškem, ko je neke jeseni odšel tje doli s svojim očetom. Ne vem več vsega, kar nam je pravil, mnogo sem pozabil, a sledeča dogodba mi je ostala še zvesto v spominu. Zapisal jo bom po svoje — dedek je znal jako lepo pripovedovati — a, škoda, da sem mnogo pozabil, sicer bi vam jo povedal z njegovimi besedami.

„Tedaj sem bil še mlad“, tako je govoril dedek, „komaj petnajstkrat sem šele obhajal svoj god, ko je bila pri nas prav slaba letina. Toča nam je pobila žito, krompir je pognil v premokri zemlji, ker je deževalo skoro neprestano, a kar ga je še ostalo, je bil črn in objeden od miši. Bila je jesen, a nam doma je že primanjkovalo živeža. Zato sem šel z očetom na Hrovaško v hrastove šume, da si prislužim kaj denarja in ne bom doma izpodjedal mlajših bratov, katerih je bila cela kopa. Težka je bila pot od doma. Bilo je tedaj prvič, da sem se ločil za delj časa od matere, zato ni čudo, če so mi solze padale po licih in mi je srce pokalo od žalosti. Dolgo smo hodili s tovariši, ki so bili tudi namenjeni tje doli, predno smo prišli do kraja, kamor smo bili namenjeni. Lepe so bile one šume, orjaški hrasti so dvigali košate vrhove visoko v zrak in široke veje so se širile na vse strani. Z drvarji smo se zmenili, da jim bom jaz kuhal in za plačilo dobil od vsakega na teden jeden srebrn groš. Kuhe seveda nisem bil vaje, a človek se vsemu priuči; no, to pač tudi ni bilo nič težkega. Žganjce sem jim kuhal dan na dan, le malokdaj je bilo kaj drugega.

Ob sobotah zvečer so se navadno drvarji prej vrnili od dela kot druge dneve; okolo pete ure so bili že skoro vselej doma. Neke sobote zvečer sem prosil očeta, naj mi dovolijo, da grem v uro oddaljeno cerkev, kamor smo hodili k maši, pomolit k Materi Božji. Ker sem bil večerjo že pripravil in tudi za drugi dan storil vse, kar je bilo potrebno, me oče niso zadrževali. In takoj sem odšel proti cerkvi.

Oj, kako veselo se mi je zdelo pred oltarjem Marijinim; tako domače se mi je vse videlo, kot da sem tam daleč, daleč v rodni vasi. Tako milo me je gledala nebeška Mati, da so mi kar solze prišle v oči, in le še bolj goreče sem molil k nji, Zaščitnici vseh sirot.

Pozno na večer, ko je prišel cerkvenik zapirat cerkev, sem šele odšel. Hitro sem korakal, a v temni noči sem izgrešil pot. Hodil sem dolgo, dolgo, a pota ni hotelo biti konec. Tema, črna in gosta, me je obkrožala od vseh strani, nad menoj so pokale v vetru hrastove veje in polagoma je začelo snežiti. Nikamor več se nisem znal obrniti in pot sem bil zgrešil popolnoma. Spodtikal sem se ob korenine, padal v izkopane kotline in se zadeval ob hrastove šture. A moja groza se je še podvojila, ko zaslišim v daljavi zavijanje in tuljenje volkov; kar zagomazelo mi je po udih, znoj mi je oblil čelo in postalo mi je vroče, dasi je bil zrak oster. Sklenil sem roke in pričel goreče moliti; priporočal sem se v varstvo Materi Božji in angelju varuhu, a mej tem šel vedno naprej proti oni strani, kjer se mi je zdelo, da so oče. Kar zapazim neko luč, ki se je svetlikala skozi drevje, sedaj je izginila, pa se zopet prikazala. Srce mi je pričelo močnejše bít, pogum se mi je vračal in molil sem še zaupljiveje. Spomnil sem se Marijinega kipa v cerkvi, kjer sem ravno poprej molil, — spomnil sem se njenih milih očíj, kot bi mi hotele reči: „Jaz ne zapustim zapuščenih“, in bil sem v hipu prepričan, da me je ona privedla na pravo pot. V gozdu bi bil prav lahko zmrznil, ali bi me požrli sestradani volkovi, katerih se je po cele tolpe potikalo po gostih šumah. Kmalu sem dospel do one lučke, gorela je v mali kapelici pred lurško Marijo, ki je bila prav malo oddaljena od naše koč. Zahvalil sem se Materi Božji za rešitev in odšel proti domu.“

Dedek je utihnil, a mi smo še dolgo mislili na one goste hrastove šume, na ono cerkvico in kapelico z Marijinim kipom.

Kaj so nam pripovedovali naš dedek?

(Spisal Zorán.)

8. Ljudomil.

Vivel je kmet Ljudevit, ki je bil zelo ubog. Ni imel družega kot borno koč in majhno njivo. Trdo je moral delati, da si je služil vsakdanji kruh, a radi tega ni bil nevoljen ali celo skop, ne, temveč veselo si je prepeval in vsakemu je rad pomagal in postregel, kolikor je le mogel. Nikoli ni nikogar žalil in tudi nobeni živali ni prizadejal nikdar nič hudega. Bil je zelo dobrosrčen, in zato so mu rekali Ljudomil.

Nekoč je bila velika suša, in vse se je posušilo. Nastala je zelo huda lakota, in ljudnje so strašno trpeli, ker niso imeli ni vode ni ne kruha. Tedaj je preiskala Ljudomilova žena vse predale in je spekla kolaček kruha iz moke, kolikor se je še našlo. Veselila sta se, da se bodeta vsaj jedenkrat še najedla kruha. Ko se je kolaček spekel, prišel je baš tedaj ubog starček in je zaprosil, naj mu dasta vsaj grizljaj kruha, da ne bode poginil lakote.

„Kako dolgo bi pa imela midva ta-le kolaček?“ je rekel Ljudomil, kateremu se je v srce smilil ubogi starec, dajva ga raji starcu, da mu bode pomagano.“

In dala sta mu ves kolaček.

Ginjen se je starček zahvalil, rekoč: „Bog vama vrni stotero, Bog ti plačaj, dragi Ljudomil, kot še ni nobenemu človeku!“

Ko je starček odšel, prikazal se je na obzorju kot kolaček majhen oblaček, ki je rastel in rastel, da je pokril slednjič vse nebo, in ulil se je na žejno zemljo blagodejni dež. Vse je bilo na novo oživljeno.

Radi prevelike suše se je bila posušila vsa koruza, ki jo je imel na svoji majhni njivici, le jedna koruznica je še bila napol zelena. Ko je bil prišel isti blagodejni dež, je bilo za posušeno koruzo že prepozno, le napol zelena se je zopet oživila in je krepko rastla. Pridno sta jo okopavala in ji vsak večer prilivala, in rastla je in rastla, da je zrastle kot najvišje drevo. Pognala je vse polno storžev.

„Jej no, če vsi ti storži obrodé, bova imela koruze dovolj“, sta se veselila in še bolj skrbno sta jo okopavala in ji prilivala. Koruznica je rastla tako bujno, da se je njen vrh dotikal že oblakov, da, slednjič se niti videl več ni. Ljudje so prihajali od blizu in daleč gledat to čudno koruznico.

Imela je vse polno storžev, in ko so spodnji dozoreli, vzel je Ljudomil lestvo, rekoč: „Na koruznico bodem splezal, da potrgam zrele storže, in ti, žena, pa jih spodaj pobiraj!“

Šla sta na polje. Prislonil je lestvo h koruznici, ki je bila tako debela, da so jo trije možje komaj obsegli, in splezal je na njo. Storži so bili veliki kot roka in zrnje debelo kot orehi. Trgal je storže in je ni metal na njivo. Natrgal jih je že bil toliko, da jih je bilo več kot za tri voze.

„Hm, to bi pa le rad vedel“, je rekel, „kako daleč in kam seže ta čudna koruznica.“

Plezal je po nji naprej. Dolgo, dolgo je plezal, da je že bil ves truden, in prišel je pred velika vrata, ki so bila trdno okovana. — Potrkal je in na prag je stopil velik bradat mož, ki je imel v roki dva ključa; jeden je bil svetel kot čisto zlato, drugi pa je bil črn kot ogel.

„Ti si pa gotovo sv. Peter, ker imaš v roki ključa, kot ju ima tam v naši cerkvi tisti na altarju?“ se je zavzel Ljubivoj vesel, da je vsaj nekam prišel.

„Sem, sem sv. Peter“, je odgovoril mož, „ino, kdo si pa ti in česa iščeš tod?“

„O ljubi sv. Peter“, je dejal Ljudomil s spoštovanjem — s samim svetim Petrom govoriti, to ni kar tako — „jaz sem siromak, ki nimam družega nego kočo in njivo. Letos pa mi je zrastle na njivi le jedna sama koruznica, pa ta tako velika, da niti najstareji ljudje ne pomnijo take. Splezal sem torej po njej sem gor, da bi videl, kam je zrastle moja koruznica.“

„Ti si torej isti Ljudomil, kateremu hoče Bog plačati, kot še nobenemu drugemu človeku ni? Prav, da si prišel, dolgo sem te že čakal. Da, kdor je drugim dobitljiv, temu je Bog tudi dobitljiv.“

Priletel je v tem velik angelj, ki je držal v naročju blede dete.

„Odpri nama, ljubi sv. Peter“, dejal je angelj, „da poletiva v kraj večnega veselja.“

Pritisnil je angelj dete k sebi in je poljubil, rekoč: „Ljubček moj, takoj, takoj bova tam. Nič več ne bodeš jokal, nič več te ne bode zeblo, nič več

ne bodeš lačen, nič več ne bodeš bolan, igralo se bodeš z angeljčki ti pridno dete moje in veselo bodeš pelo.“ In zopet ga je poljubil.

Sv. Peter je odprl nebeška vrata, in angelj je zletel z detetom v nebasa.

Zavzet je gledal Ljudomil krasnega angelja, in ko so se odprla nebeška vrata, pa je kar ostrmel.

Videl je nebeško Kraljico in okoli nje je bilo vse polno angeljčkov, ki so peli. — Ko je zagledala Marija angelja z detetom, mignila je z roko, in utihnil je angeljski zbor. Vzela je dete angelju iz naročja, rekoč: „Ker si bilo pridno dete, bodi angelj!“

Poljubila ga je, in to ni bilo več prejšnje blede dete, ne, bil je v hipu angeljček, kot drugi, z nežnim obrazom kot mleko in kri in ljubkimi perutnicami. In zopet je zapel ves angeljski zbor in novi angeljček je pel vesel z drugimi vred in radosten zrl nebeški Kraljici v mili materinski obraz.

Ves zatopljen je poslušal Ljudomil to rajsko angeljsko petje. Vzdramil se je šele, ko ga je ogovoril sv. Peter, rekoč: „Pojdi nazaj na zemljo, zakaj izpolnile so se besede starca berača, kateremu si nekdanj dal zadnji svoj kolaček kruha, dobil si namreč plačilo, kakoršnega še ni dobil nobeden človek. Videl si namreč nebasa odprta, videl si, kako Bog plačuje svoje pridne otroke, slišal si rajsko petje nedolžnih otročičev, videl si, česar ni videlo človeško oko, slišal si, česar ni slišalo človeško uho.“

Sv. Peter mu je še dal klopčič, češ, da ga bode še potreboval, in vesel je plezal Ljudomil po koruznici navzdol. — Plezal je dolgo; kar mu je nakrat zmanjkalo koruznice. Daleč pod seboj je videl zemljo in v to globočino naj bi skočil! Stresel se je. Spomnil se je na klopčič, ki mu ga je bil dal sveti Peter. Privezal je konec vrvice na koruznico in se spustil po vrvi navzdol. Prišel je na zemljo v krasnem vrtu. Okrog in okrog je bilo vse polno najlepših cvetlic in drugih rastlin. Pota so bila lepo s kamenjičem posuta. Začuden se je oziral Ljudomil na vse strani, a svoje borne koče ni zagledal. Šel je po potu po vrtu naprej, in videl je pred seboj velike hiše. Njemu, ki je bil vaju le svoje borne bajte, zdele so se vse krasne palače. Najlepša mej vsemi hišami, pa je bila jedna, na kateri se je blestil iz zlatih črk napis: „Narodna šola“, česar pa Ljudomil ni razumel, ker ni znal brati.

Zdelo se mu je vse, kot bi sanjal o kakem zakletem mestu. Tukaj krasna palača, tam čudna hiša z visokim dimnikom, tu cela vrsta najlepših hiš kot v cesarskem mestu, in tam isto veličastno poslopje, ki se mogočno dviga proti nebu, da, to bo cerkev si je mislil. — Napotil se je proti cerkvi, kar se usuje iz palače, ki je imela napis iz zlatih črk, cel roj otrok, vsak z lepo torbico. „Kaj je pa to?“ se je čudil Ljudomil in za trdno je bil prepričan, da je v začaranem mestu. — Otroci so ga spoštljivo pozdravili in šli mirno mimo njega naprej. Rad bi bil katerega vprašal, kje da je, kako se pravi tukaj, a si ni upal, ko je videl, da nosijo vsi knjige s seboj, da znajo torej brati. Njemu so se zdeli sami učenjaki. Zada je šel deček, ki je nesel knjige kot drugi. Ker je bil sam, ojunačil se je Ljudomil in ga vprašal:

„Dragi deček, povej mi, prosim, kje sem, kako se reče temu kraju?“

Tako mu je deček povedal, da je to trg „Napredek“.

„Trg, trg, kaj je to?“ mislil si je Ljudomil in vprašal je še dečka, ali vé, kje je Ljudomilova koč. Zmajal je deček z glavo, rekoč, da ne vé.

In kogar je vprašal Ljudomil za svojo koč in njivico, nikdo mu ni vedel povedati. Dovedli so ga h gospodu župniku in njim je povedal vse, kar je doživel; kaka koruznica mu je bila zrastla; da je bil splezal po njej gor; da je videl nebesa odprta in je poslušal angeljsko petje; da je plezal nazaj dol in da bi rad šel sedaj domov, ker žena ga že gotovo željno pričakuje. Tedaj so se prijeli gospod za čelo in se zamislili. Poiskali so stare, stare zaprašene bukve in so v njih nekaj iskali.

„Ljubi mož“, dejali so gospod naposled, „svoje žene ne bodete več našli, in tudi vaše koč ni več, kajti minilo je že sto let, odkar ste splezali na svojo koruznico.“ — Zavzet je sklenil Ljudomil roki, strmél je in neverjetno je majal z glavo, kot bi poslušal bajko.

„Vem, da se čudite, Ljudomil, in se Vam zdi neverjetno“, dejali so gospod, „pa pogledite, kako se je spremenil v tem ta kraj. Iz prejšnjih revnih koč so postale lepe hiše, sezidali smo si krasno šolo, in na mestu stare cerkvice dviguje se sedaj veličastna cerkev. Poslušajte, kaj je zapisano v teh-le starih, starih bukvah, ki so pisane pred sto leti.“

„Živel je pravičen mož, Ljudomil“, čitali so gospod, „kateremu je obljubil star berač za njegovo dobrosrčnost posebno plačilo. Na Ljudomilovi njivi je zrastla velikanska koruznica, ki je segala najbrž do nebes. Ves svet ne pomni take. Splezal je po njej navzgor in ni ga bilo nazaj. Najbrže je prišel do nebes, kjer mu je dal Bog obljubljeno plačilo. — Čez nekaj let, ko Ljudomila le ni bilo nazaj, so podžagali isto velikansko koruznico in so iz nje začeli staviti novo cerkev.“

Verjel je sedaj Ljudomil, da je sto let poslušal angeljsko petje. Saj je pa tudi bilo tako milo, tako veličastno, da bi ga bil vso večnost zamaknjen poslušal, da ga ni predramil sv. Peter! — Šel je potem Ljudomil v tamošnje cerkev in se je iskreno zahvalil Bogu, da mu je dal doživeti kaj takega. Naslonil se je in izdihnil svojo dušo.

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černej.)

25. Moj dom in rojstni kraj.

Ljubi moji mali bralci! Popisal sem vam nekoliko svojih spominov. Imel bi vam še pač marsikaj povedati, toda vsega mora biti jedenkrat konec, tudi mojih popisov. S to zadnjo številko letošnjega „Vrtca“ torej končam tudi jaz. Za slovo pa vas naj popeljem v svoj rojstni kraj, na svoj dom.

Pri kapelici ob veliki cesti mej Slovensko Bistrico in Mariborom se obrnimo po stranski stezi proti Pohorskemu gorovju, kjer leži v dolinici skrita moja rojstna vas Fram. — Zdi se mi, da me pozdravlja vsigdar ta

kapelica s prvim pozdravom na domačih tleh. Mnogokrat se je že od mojih otročjih let prenovila in preslikala, a njena zunanja podoba je še ista, kakor je načrtana od nekdanj v mojem spominu. Oj, kako se mi je pozneje krčilo vsigdar moje srce, ko sem se oziral, gredoč od doma, po tem zadnjem domačem mejniku! In kako mi je vzkipevalo radosti, ko sem jo ob vrnitvi po dolgem času zopet zagledal! Pojdimo naprej!

Tam-le na desnem, unkraj potoka vidite lep travnik, To je naš takozvani „vrt“. Tukaj sem pasel našo kravico. Pač je bilo včasih dolgočasno, da sem se jokal in vendar: bilo je tako lepo! Pa spremenil se je naš vrt zeló. Zginili sta z njega obe njivici, ki sta bili še takrat naši jedini in ki sta meni povzročili mnogo preglavice; naša belka je hotela namreč vedno tičati na njiju in mi je všla sedaj v zelje, sedaj zopet v koruzo. Ko so nakupili pozneje stariši nekoliko drugih njiv, so pustili ves „vrt“ za travnike. No, sedaj bi se že paslo! Ti-le mogočni jagnedi ob potoku so bili za mojega pastirčevanja še mali — kakor jaz. — Naprej!

To prekrasno polje na levo je bila last mojega nepozabnega dedka in babice. In ta veliki sadunosnik tudi! Oj, kolikokrat sem si nabral tukaj okusnega sadja! Še stojé večinoma ista drevesa, a nekako hirajo in se sušé.

Prišli smo do hiše. Poglejmo skozi to-le nizko okno. Še vedno so iste čudne, debele šipe, skozi katere se ne more prav videti. Dedek so bili nalašč take naročili, a meni so bile vedno napoti, ko bi bil — poleg dedka pri peči sedé — rad videl, kdo je šel ali se peljal mimo. — Ne vidi se dobro skozi šipe, pa zdi se mi, da sem videl belo glavo dedkovo. Stopimo skozi duri v plotu na dvorišče. Tamkaj-le na širokih stopnicah pred hišnimi vrati so tako radi sedeli babica. Vsigdar so me z veseljem sprejeli in imeli ali našli so vedno kaj za-me. Kje pa so sedaj? Oj, ni jih več! Saj tudi v sobi dedka ni! Mrtva sta oba. Ta njihov nekdanji dom pa je last — tujčeva. Bežimo! Še solz si nimam časa obrisati — — — In zopet naprej!

Kako veselo zvené iz kovačnice ob stezi kladiva. To kovaško godbo sem včasih rad poslušal in kar zlezal bi bil v kovačnico, ko bi se ne bil bal letečih isker in pa čmernega soseda, starega kovača. Sedaj vihti mlad mož kladivo, a iskre leté naokrog, kakor nekdanj — — — Zavijmo jo ob kovačnici na desno črez most. Sedaj smo doma! Čudite se Miklavžu, naslikanem v izdolbenem voglu. Prav! Le opazujte, kamorkoli greste, gleda na vas. Tako je že nekdanj pazil na mene. — Naše dvorišče je postalo tekom časa mnogo ožje: koliko se je prizidalo! Mlin pa ropoče, kakor je ropotal takrat, ko sem bil majhen. Tukaj-le na tem pragu sem si bil zlomil nogo. Pazite! Pst! Tam v kuhinji stojé moja dobra, skrbna mati. Nekako zamišljeno gledajo v peč. Morebiti mislijo na mene. Njihovo oko je še milo, kakor je bilo nekdanj, saj odseva iz njega še vedno isto, zlato srcé. A telo ni več tako čvrsto. Nekdanj gladko lice je precej izorano in lepi, materini kostanjevi lasje se takó osiveli! Trud in skrb sta pač povzročila več nego starost — — —

Kje pa so moj ljubi oče? V stranski izbici ležé, bolani na smrt. Pred dobrim mesecem so bili še pokonci. Zadela jih je kap. — Otroci, pustite me nekoliko samega!

No, sedaj pa si še nekoliko oglejmo okolico. A prej naj še pozdravim krepkega mlinarja — svojega nekdanj tako malega bratca. Kako je čvrst! Pa nekako čudno me vzdrami pogled nanj, govoreč mi tako jasno: „Da, da, tudi ti nisi več otrok!“ In kakor v potrdilo se mi nasmehlja mladenka, prišedša črez dvorišče: moja sestra, katere v mojih otroških letih še bilo ni.

Za gornjo hišo teče mali, stranski potok, ki se napolni le o povodnji. Tukaj sva si delala z bratcem umetne struge, stavila mline in stope. Jeden načrt se mi ni hotel nikdar posrečiti: da bi prisilil vodo teči — navzgor.

Glejte tam-le unkraj potočka pred lepo hišo pod vinogradom mladega gospoda. To je doktor R... Igral se je nekdanj kaj rad z nama, dasi to ni bilo prav njegovi materi, mestni gospej. Naučil se je tukaj slovensko. Še sedaj je moj prijatelj. Kakor jaz, pride tudi on le včasih semkaj.

Nad jezom vidite lepo novo hišico. Tam je stala nekdanj borna koč. V tisti koči je prebivala dobra, stara sosed, ki me je imela neizmerno rada. Večkrat me je ukradla na dvorišču in vzela s seboj na svoj dom, kjer sem dobil navadno smetane. Da sem jo začel sčasoma sam obiskavati, ume se ob sebi. Domače pa sem spravil s tem včasih v velik strah, ker so se bali, da sem padel v vodo.

Pojdimo še tja v kapelo pod goro. To goro je pokrival nekdanj prekrasen bukov gozd. Še sedaj vem, s kakim veseljem sem opazoval bukovje spomladi, ko se je začelo kinčati s prvim, svetlo-zelenim listjem. Pa takisto v jeseni, ko je zopet listje rjavelo in plesalo po zraku. — Ko so podirali veličastne bukve, me je bolelo srce. Zdelo se mi je, da čutim vsak udarec. Kmalu je bila vsa gora gola. Nasadili pa so malih smrek in borov in sedaj pogledajte ta gozd! Lep res ni tako, kakor je bil bukov, a koristen ni nič manj.

Sedaj smo v kapeli. Čudna kapela to, kaj ne? Odprta je od treh strani. Spremaj sta dva zidana stebra z nekdanjimi slikami. Tudi na zadnji steni je še ista podoba sv. Janeza Krstnika. Ej, te podobe, kako so me vedno in vedno zanimali!

V sredini izvira studenec. Otroci, pokusite te vode, take nikjer ni. Jaz vsaj se je ne morem nikdar dovolj napiti, tako dobra je. Semkaj sem že kot otrok hodil po vodo. In prišli so navadno tudi drugi otroci iz vasi. To vam je bilo življenje pri našem shodu! Da so me morali večkrat žejni domači klicati in da se je ubil včasih kak vrč, mi pač ni treba praviti.

Otroci, voditi bi vas moral še naprej po vasi, ter vam razkazovati, kako je bilo nekdanj. Pokazal bi vam posebno rad šolo in cerkev, pa „stari grad“, kateri je vedno nekako čarobno vplival na mene. A vleče me preveč tja črez brv — domov. Oprostite! Saj sem vam v kratkem kolikor toliko pokazal kraj, kjer sem preživel najlepši čas svojega življenja, kraj, na katerega me vežejo z nerazrušljivo silo — spomini iz otročjih let.

Sv. Nikolaja dvojni dar.

Mej najlepše detinske praznike štejem god sv. Nikolaja. Ta dan se mi zdi kakor majhen sodnji dan, in sicer iz treh vzrokov: zlobni otroci se večkrat tega dne zelo bojé, pridni pa ga navadno željno pričakujejo; ta dan večkrat pri otrocih razkrije mnoge lastnosti, katere so bile poprej bolj prikrite; ta dan delí plačilo in kazen, čast in sramoto.

Jedna napaka, ki je najhujša in najpogubnejša pri otrocih in pri odraslih, se o Miklavževem najbolj odkrije, namreč trmoglavost in nepokornost. To se je pri Mihovčevih v naši vasi prav jasno pokazalo lansko leto. Pri Mihovčevih imajo namreč dva dečka, ki si po starosti sicer nista veliko narazen, a po pridnosti pa zeló, zeló. Mlajši, Štefek, je jako poslušen dečko; za leto starejši Janko pa je silno nagajiv, neugnán divjak. Ko so mu lansko leto pred sv. Nikolajem rekli mati, naj se pridno priporoča temu svetniku in naj se potruzi vsaj v tem času, da bo kaj pridnejši, ker sicer mu sveti

Nikolaj prinese šibico, ne pa daril. Kaj ménite, da se je Janko kaj zmenil za to materino posvarilo? Nič, še bolj neposlušen je bil, še bolj len in nagajiv; v čast sv. Nikolaju pa ni hotel nič moliti. Vse drugače pa se je vedel Štefek; močno je pazil, da bi v najmanjši reči ne žalil svojih dobrih starišev in z nobenim grehom se ne zameril ljubemu Bogu in njegovemu slavnemu služabniku, sv. Nikolaju. Seveda kakoršna priprava, tako je bilo tudi godovanje. V naši vasi sicer ni te navade, da bi sv. Nikolaj vidno hodil po hišah in javno izpraševal otroke ter po angeljih plačeval pridne in po parklju kaznoval zlobneže, marveč opravil je po noči kar natihoma in skrivaj ta svoj posel; pridnemu Štefku je prinesel lepo novo obleko, zlobnemu trdovratnežu Janku pa jako prilično šibo brezovko.

Sedaj se je pa še posebej pokazalo, da je za marsikaterega otroka god sv. Nikolaja res sodnji dan, ki razodene vsem po hiši in še sosedom daleč na okrog njegovo zlobnost. Janka ta Miklavževa kazen ni prav nič izboljšala, ostal je trdovraten in še celo veliko zlobnejši je bil ter začel posnemati grduna Kajna. Iz črne nevoščljivosti in jeze, da je bil bratec tako lepo obdarovan, on pa tako sramotno kaznovan, je najprej Miklavževo šibo razlomil na drobne kosce in v ogenj vrgel; potlej je pa še iskal prilike, kako bi se znosil nad Štefkom, ali vsaj nad njegovo lepo obleko.

Nekega dné, ko je mislil, da ni nikogar doma, se je spravil nad Štefkovo lepo suknjico in jo začel z nožkom po šivu parati. V prvi jezi si je bil namenil, da jo kar vso razreže na kosce; a ko je pričel to lopovsko delo, sta se mu vendar-le zasmilila nova suknja in nje lastnik, da jo je jel parati le po šivu. Skoro je bil že odparal po jedni strani ves rokav, kar ga zaloté babica pri tem zlobnem počenjanju. Kaj se je potlej godilo, nam precej natančno pové slika na oni-le strani: tužno presenečenje pri Štefku, ki objokuje rane svoje nove suknje; pri Janku pa spoznanje, da je poleg Miklavževe šibe tudi še kako drugo kaznilno orodje pri hiši. Tako so pa gorke padale, da so za več časa pregnale Jankovo razbrzdanost! Kako se je pa letos obnesla obletnica, še nisem utegnil natančneje poizvedeti. Čas bi že bil, da se popolnoma izmodri tudi Janko (pa tudi vsak izmed vas, kateri mu je kaj podoben) ter za stalno krene na cesto, po kateri hodi vzorni naš Štefek.

„Internus.“

Smele cvetke.

Jesenski čas je burja brila
Srdito in strupeno,
Rastline ljuto je morila
Povsod z rosó ledeno.

Le v gorskem kotu so cvetlice
V zatišju še pred vihro bile,
Molile kvišku so glavice
In burji smelo govorile:

„Le tuli, strinja burja,
Do nas nikdar ti ni mogoče,
Poprej pomlad nam pošlje Jurja,
Poprej zasije solnce vroče!“

A burja se je posmijala.
V oblake urno je zavila,
Sneženi prt je razgrinjala
In smele cvetke ž njim pokrila.

Korošica.

(Iz spominskega dnevnika. — Spisal *Pavel Perko.*)

(Konec.)

VI.

Konec tedna sem šel k Mihcu na obisk — sam, ker France je moral v šolo.

Popoldne je bilo in solnce je pripekalo, ko sem šel po Klavčih njivah gori proti Brdu. Vroče mi je bilo, da me je hotela glava boleti. Poleg tega sem bil truden, da so me komaj noge nosile; zakaj pot proti Brdu se vije v klanec. Zato sem se jedenkrat, sredi pota ali pa še malo višje, mislil kar vrniti pa skesati se. Saj sem imel s tem otrokom sitnosti že dotlej več kot preveč —.

Kar zaslišim nad potjo vesel vzklik:

„Gospod Martin, gospod Martin!“

Ná —, bila je Korošica. Kako je otrok prišel tako daleč od doma, ne vem. Najbrž je dekle čakalo in gledalo z grička doli, kdaj pride kdo izmej naju — in, ker nikogar ni bilo, šlo potem dalje po gozdu doli do Klavčih njiv.

„Gospod Martin, jaz ne bom več na Brdu!“

„In zakaj ne?“

„Gospod Martin —“

„Ali —! Jaz nisem Martin!“

„Gospod —, jaz ne morem biti na Brdu!“

„No in zakaj ne moreš biti na Brdu?“

„Dolgčas je tako! O! Jaz ne bom na Brdu; rajši bom pri vas! In v šolo bom hodila in nogovice bom pletla, gospod Martin!“

„Jas nisem Martin, razumeš!“

Bil sem že hud navsezadnje. Otrok! Ali se ni hotel odvaditi, ali se ni mogel. To pot je bilo menda zmešano toliko, da ni vedelo, kaj govori. Oči je imelo pri vsaki besedi zalite s solzami in v dolino je sililo v jednomér. „K vam pojdem; takoj z vami pojdem!“ Jaz pa sem povdarjal, da moramo o tem vsekako z Mihcem govoriti poprej. Komaj sem nagovoril otroka toliko, da sva se vrnila navzgor proti Brdu.

Mihca mi je pa kar odločno razložil vso stvar od konca do kraja.

„Z otrokom ne bo nič!“ je dejal in nekam trdo je govoril, da se je videlo, kako je prepričan o tem, kar trdi! — „Z otrokom ne bo nič; vsaj pri nas ne! Otrok je priden, a za samoto ni, ker je družčine vaju. In kdo mu bo držal družčino pri nas? Jaz delam in sama tudi dela —: otrok se pa nima ukvarjati s čim. Potem pa: — kako bi tudi človek ustregel otroku? Tako čudnih otrok še nisem videl. V jednomér bi se obešalo po človeku in sililo vaju! Kdo bo gledal otroka tako! Tu pri nas nobeden! Na Koroško naj gre! Otrok je gori izrejen in privaju dežele in ljudi. Na Koroško bi ga dali!“

„A kdo bo vzel otroka gori?“

„Sem že tudi mislil o tem. Rozala (bila je Mihčeva žena) ima sestro gori —, kako se že reče —: v Feldkirchen! Bogata je, udova, pa brez otrok. Tej bi pisali in otroka bi vzela. Še rada bi ga vzela.“

Mihca me je kar pridobival za svojo misel. „Na Koroško! Zakaj ne? Za otroka bi bilo morebiti še najbolje in za nas druge tudi, ko imamo križe in sitnosti ž njim...“ Vsekako je bila izvrstna ta Mihčeva misel.

„Kar pisali bi gori!“ sem dejal proti Mihcu.

„Kar pisali; jaz tudi pravim: kar pisali“, je hitel Mihca, vesel, „v nedeljo bom prišel k vam in bomo pisali.“

„Dobro! — Kaj bo pa z otrokom tačas, ko tako sili v dolino?“

„Naj pa gre! Pri vas naj bo tačas; kaj hočemo družega. Bom že poslal sadja in orehov in še kaj družega... Kaj hočem z otrokom? Sama ga ima rada in jaz tudi, vendar: otrok se mi smili. Otrok ni za tu!“

Tako je prišlo, da sva se vrnila proti večeru oba s Korošico!

VII.

Korošica je bila zopet pri nas.

V nedeljo smo napisali pismo na Koroško in se domenili natanko o vsem; — potem se je pa zopet pričelo življenje, kakor je bilo poprej. V otroški družini se je čulo vedno le: „Korošica, Korošica!“ Če Korošice ni bilo vmes, se otroci sploh igrali niso. In če so se in je prišla Korošica vmes, obstali so takoj pa počakali, katero igro bo izvolila Korošica. Potem so seveda igrali le tisto, in sicer tako in toliko časa, kot je hotela zopet Korošica. Naš France je samega ponosa hodil pokonci, kot bi ga bil vtil; ljudje pa so bili sila radovedni, ali bo ostalo dekle pri nas, ali kako neki...

Kar se mene tiče —, jaz sem bil vedno jezen, kadar me je kdo izpraševal po Korošici.

„Kaj bo pri nas!“ sem dejal, „saj otrok ni za tukaj!“

In vselej sem začel naštevati po vrsti vse dokaze, ki sem si jih bil zapomnil od Mihca na Brdu. A vse nič ni pomagalo! Vsak je hotel vedeti, da bo otrok pri nas in nikjer drugje.

Nazadnje sem pustil vse skupaj in molčal pa migal z ramami...

Samo pisma iz Koroškega sem pričakoval nekam težko. Kako se bo stvar zasukala? Ali jo bo vzela, ali je ne bo? Vsekako me je zanimalo; zlasti, ko je bilo minilo že pet dnij in še nikakega odgovora ni bilo — —.

In — pomislite —: šesti dan pride pismo!

„— — — vzamem! Zakaj ne? Prav rada jo vzamem. Če bo dekle pridno, se ji ne bo slabo godilo... Stanujem Feldkirchen, Postgasse 12 —“

Torej na Koroško!

Vendar žena v pismu ni omenila, ali bo prišla po otroka sama, ali naj bi ga pripeljal kdo drugi... To je bila težava, ki nam je delala preglavico vsaj iz početka. Kako bi naredili? Z Mihcem sva ugibala na vse strani.

„Ali bi pisali še jedenkrat tja gori in vprašali —?“

„Ni treba!“ sem dejal jaz nazadnje, „otroka se pošlje gori, pa je. Ulico vemo in ženo vsakdo lahko poišče...“

„Je že res!“ mi je pritrdil Mihca. — „Jeden naj gre z otrokom gori, pa je! Jaz bom plačal vožnjo in stroške.“

„Sami pojdite, Mihca!“

„Bi že, pa nemško ne znam —.“

Glejte — osoda je zadela zopet mene! Nemško sem znal, in kaj je bilo Mihcu vse drugo mar. Ali grem rad ali nerad, ali sem sicer sposoben za to, ali nisem, tega ni vprašal.

In zopet sem moral obljubiti, da pojdem —, zato ker se braniti nisem niti mogel, niti smel ...

Na Koroško —.

Po pravici rečeno, na Koroško me ni veselilo. Res je, da sem vedno rad potoval in Koroško me je vleklo že od nekdaj, toda čudno —: ko sem sedaj pomislil na gori, me je ta misel spravila vselej v neko zlovoljo in pobitost, da sem brez pravega namena vpraševal sam sebe, češ: „Čemu na Koroško?“

Otrok se mi je jel smiliti; nič družega ni bilo, da veste!

Res sem si moral priznati, da je za otroka bolje, da gre — vendar vlačiti in preganjati otroka brez postanka iz kraja v kraj ne more biti prijetno, gotovo ne! Še odraslemu bi bilo hudo, kaj šele otroku ...

Toda, ne verjemite! Korošici ni bilo hudo! Kadar sem jo vprašal, če bo šla rada na Koroško, mi je odgovorila vselej brez premisleka: „Rada!“ In jaz —? Kaj sem hotel, če je otrok sam želel drugam ...

„Ali ti ni lepo pri nas, Ivanka?“

„Lepo.“

„In zakaj siliš potem na Koroško? Gori te ne bodo imeli radi.“

„Radi, radi!“

Ali sedaj vidite, kako čuden otrok je bil to?

Pripravljali smo vse potrebno za odhod. No, saj veliko ni bilo treba. Mihca je bil dal narediti dekletu nove čevlje in moja mati so mislili prirediti v culico še nekaj srajc, ki so jih bili nakupili v ta namen. To je bilo vse.

Drug teden sva imela odriniti ...

Hitro so tekli tisti dnevi.

Jaz sem hodil v šolsko sobo, kadar otrôk ni bilo notri, in sem gledal na veliko karto, ki je visela na zidu, pa računal pota in meril daljavo, koder sva imela hoditi in se voziti. Vse sem si ogledal in zapomnil natanko. — Na Trbižu bi se imela preستي, potem bi se peljala do Feldkirchen in tam poiskala Postgasse 12 ... Da bi le dežja ne bilo!

Tja gori proti gorenjski strani in še dalje proti koroškim goram so se sicer kopičili oblaki in megla se je delala krog najvišjih vrhov ... Pa hvala Bogu, saj so bili oblaki prosojni po robih — in taki ne prinesó dežja. In megla —, megla je navadno tudi izginila tja popoldne, ko je solnce dobilo svojo moč ...

„Torej drugi teden!“

VIII.

Prišel je drug teden.

Pripravljali smo se še vedno za odhod, vendar odhod sam smo odlašali od dne do dne. Mati so rekli, da se ne mudi in jaz sem si mislil: „Kakor veste —.“ Tako so potekali dnevi drug za drugim in — bogve! — nazadnje bi bili morebiti pozabili na vse skupaj, da ni prišlo vmes nekaj, kar je Korošici pospešilo odhod in meni zmedlo načrte. Poslušajte!

Neko jutro sem še spal, ko me zbudé mati ob nenavadni uri; bilo je primeroma še precej zgodaj. Kaj bo neki?

„Slišiš! Gospa s Koroškega je prišla po dekleta!“

„Kaj? Kje je?“

„Spodaj. Vstani hitro!“

„Spodaj —.“

Takoj sem bil na nogah. Umil sem se hitro in napravil površno. Hitel sem doli ...

In res —! Gospa pri petdesetih letih, resna in ob enem prijazna, je sedela za mizo in Korošica poleg nje. — Gospa je izpregovorila prva:

„Dekletce mislim vzeti s seboj.“

„Tako —?“

Sam nisem vedel, kaj bi govoril in kako bi odgovarjal. Prišlo je bilo vse tako nepričakovano!

„Pravi, da gre rada.“

„Tako —?“

„Je-li, Ivanka, da greš rada?“

„Rada, rada!“

In Korošica se je oklenila gospe z vso silo, zavriskala in zdijala Francetu povedat, da gre na Koroško — še danes ...

„Malo otročja je še!“ se je obrnila gospa do mene, „in razposajena. Se ji pozna, da je še mlada. Sčasom jo bo minulo in potem sodim, da dekletce ne bo napačno —.“

„Tako —?“

Še vedno se nisem mogel zbrati. Trudil sem se, da bi vsaj odgovarjal pametno, pa ni šlo ... Saj sem vendar za trdno mislil, da bom jaz peljal otroka na Koroško in računal sem na to — —, a sedaj se je obrnilo vse drugače — — —, in tako hitro ...

Kdo bi bil mislil? Tega otroka sem navsezadnje vendar-le rad imel! Kdo bi bil mislil?

* * *

Lanske počitnice so minila štiri leta, odkar smo izgubili Korošico. Pozabili smo že skoro nanjo, zato, ker ni bilo od nikoder poročila o njej.

Kar pride jedenkrat Mihca ves vesel in mi prinese kazat pismo. Bilo je s Koroškega. Gospa je pisala o Ivani, da je popolnoma zadovoljna ž njo in da ji dotlej še ni bilo žal, ker jo je vzela za svojo. Iz početka je bilo

dekletce sicer otročje, razvajeno, razposajeno in vihravo —, a sedaj postaja črez dalje resnejše in dostojnejše. Če bo tako, ne bo manjkalo nikdar ničesar ..

Razume se, da nas je vest razveselila vse od kraja. Vsi smo bili enakih misli:

„Kako prav je bilo, da smo jo dali na Koroško!“

In Mihca je pristavil pomenljivo:

„Dve hiši bo imela; dve hiši! In nikdar ne bo jedla črnega kruha, kot bi ga bila pri nas. To je prav! Ali, da se bo otrok tako popravil, tega nisem mislil ... Vedno sem ga rad imel, otroka, samo tisto, tisto — jaz ne vem, kako bi rekel — tisto mi ni bilo všeč na njem! Sedaj je pa dobro; glejte si!“

LISTJE IN CVETJE.

Iz zaklada naših pregovorov.

13. Kdor prej pride, prej melje.

Posebno mikavna igrāča za vesele dečke je narejanje malnov poleg domačega potoka. Kateri ste si kdaj privoščili to' kratkočasno razvedrilo, pač veste, da stane dokaj truda, pa da ni brez malih stroškov, ako kdo hoče zgraditi pošten malenček, da je res čemu podoben. Koliko truda in stroškov stane pa šele pravi malen! Torej je razvidno, da pri vsaki hiši ne morejo imeti malna; pa ga tudi ne morejo postaviti v vsakem kraju, ker ni povsod zadostne vode; poleg tega ne smemo prezreti, da malna ne potrebuje vsaka hiša posebej, ker ne porabi toliko moke. Zato je že starodavna navada, da si po več hiš ali pa še več vasij napravi skupen malen in nastavi svojega mlinarja; ali pa si napravi kak imovitejši mož na priličnem prostoru svoj malen, da k njemu nosijo ali vozijo žito od raznih strani. Ker je torej v obeh slučajih veliko deležnikov, se pač lahko primeri, da jih isti čas več prinese ali pripelje v malen. Da pa ni krivice in prepira, je že naprej dogovorjeno, da se najprej melje onemu, kateri je najprej prišel z žitom, potlej onemu, ki je prišel drugi itd.

Sicer se tako ravna tudi pri drugih skupnih podjetjih, pa menda ne tako redno in že toliko časa pri nobenem drugem. Zato si je pregovor izbral ravno malen in hoče reči: Kdor druge prehiti, ima tudi prednost pred drugimi. Zlasti v vseh onih okoliščinah, kjer si smejo ljudje izbirati, odbere si lahko oni najboljše, ki je poprej prišel. Kjer se dá po prošnjah kaj dobiti, je zopet na dobičku oni, kateri si je prvi naklonil srce dotičnega delilca, ker značajni dobrotnik vsem poznejšim prosilcem zatrjuje: „Ne morem Vam ustreči, ste zamudili, obljubil sem že drugam.“ — V enakem smislu trdi latinski pregovor: „Beati possidentes — Blagor onim, ki že imajo“, češ, vsi drugi naj še čakajo ugodne prilike, da pridejo tudi na vrsto, in si prilastijo kaj jednakega

Dvojen nauk si lahko posnamemo iz tega pregovora: 1. hitimo v takih slučajih, kjer imajo prednost oni, kateri se prej zglasijo; 2. nikar ne zavidajmo drugim, če so nam kdaj takorekoč izpred ust vzeli kako prednost, saj smo sami krivi, zakaj smo pa zamudili; — drugič poprej na cesto!

„Internus.“

Nove knjige in listi.

Detinske knjižice s barvanimi slikami je izdal knjigar L. Schwentner v Ljubljani, in sicer:

1. Dobri otroci; cena 24 v., po pošti 29 v. — 2. Otročičem v zabavo; cena 80 v., po pošti 90 v. (izdaja na močni lepenki 1·5 K, po pošti 1·7 K.) — 3. Noetova barka; cena 1 K, po pošti 1·75 K. — 4. Sladki orehi; cena 1·6 K, po pošti 1·8 K. — Izvestno bodo te lepe knjižice vzbudile veliko zanimanje in veselje pri malih otrocih, ki se učijo ali so se naučili čitati. Nekoliko pojasnil je za slike v podpisih in ličnih pesmicah, nekatere reči bode moral pa vzgojitelj pojasniti manj izkušeni deci. Najpreprostejša je prva knjižica. „Noetova barka“ opravičuje svoj naslov s tem, da kaže po sliki in besedi obilico raznovrstnih živalij. „Sladke orehe“ pa naj drobé in uživajo naši mladi računarji, t. j. po tej knjižici se na primernih slikah otroci igraje učijo soštevati, odštevati in množiti. Posebno zadnji dve knjižici sta jako koristni za prvence. — Žal, da se tudi na vzgojilni moment ni oziralo. Za božične

praznike bi bilo zelo želeli naši deci tudi kaj versko vzpodbudnega.

Rešitev zastavice v 11. številki:

Dom in svet;
odsvit;
mesto;
imovit;
Noemi;
sosed;
vino;
edinost;
teden.

Prav so rešili: Adamič Mira in Toninka, nadučit. hčerki v Ljubljani; Fejde Jurešev, dij. v Ljubljani; Žargi Marija, učenka V. razreda v Kamniku; Furlani Pepina, Štefanka in Rimljanka, Aleksandra Zabredova v Ilirski Bistrici; Vršič Vekoslav, gimn. v Mariboru; Praprotnik Nežika in Jarc Minka v Braslovčah; Potočnik Mihael, diurnist v Gornji Radgoni; Brenčič Radovan, učenec v Celju; Jerin Vekoslav, učenec IV. razreda v Zagorju ob Savi; Fatur Kristina, Ivan in Slavko, učenci na Rakeku; Belina Vekoslav, učitelj na Sveti gori; Hofbauer Valter, prvošolec v Kranju; Šket Ivana, učenka v Dramljah; Drstvenšek Pepca, Požar Režika, Končina Dragotina, Miselj Ema, Nadižar E., Vantur Adela, Vilhar Franca, učit. kandid. c. kr. učiteljica v Ljubljani; Beguš Nežka, Cigoj Viktorija, Dolžan Ljudmila, Kumar Klotilda, Potočnik Katarina, Rus Jozefa, Stegensek Jozefa, Veselič Mar., učenke VIII. razreda, Cvar Angela, Čenčič Ang., Damjan Režika, Elsner Ančka, Korošič Mar., Lorber Malka, Miglič Katinka, Pavlin Ana, Pevc Nelli, Režec Mar., Tršar Ivanka, Vrežec Vida, Zalokar Julči, učenke VII. razr. v Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani; Križanič Ivan in Marija pri Sv. Križu blizu Ljutomeru; Tomšič Fr. Ks., dijak v Ljubljani; učenke IV. r. Franc-Jozefove dekl. šole v Ljutomeru; Badiura Josip in Hinko, dijaka v Ljubljani; Paulšek Karol, prvošol. v Mariboru.

Vabilo k naročbi.

„Vrtec“ bode izhajal i dalje takisto kakor doslej. Cena „Vrtcu“ in „Angeljčku“ skupno je 5 K 20 v. „Angeljček“ se oddaje tudi posebej in stane na leto 1 K 20 v. (Na deset izvodov pod jednim zavitkom se daje jeden po vrhu.)

Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angeljčku“, naj se pošiljajo z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor v Ljubljani (Sv. Petra cesta št. 76) ali pa krajše: **Uredništvo „Vrtčevo“** v Ljubljani. V Ljubljani se naročnina oddaje tudi v „**Katoliški Bukvarni**.“

Svoje dosedanje prijatelje uljudno prosimo, naj nam ostanejo zvesti i v nastopnem letu ter naj skušajo nam pridobiti še novih prijateljev in pospeševalcev. Vemo, da je še mnogo, mnogo dobrih družin, ki skrbno vzgajajo svojo deco, pa še ne poznajo našega lista; kako bode vstreženo na obe strani, če tu posredujejo naročbo naši vrli prijatelji!

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike. Pri gospej **Tomšičevi**, Sv. Petra cesta št. 6 se dobivajo še letniki: 1887—1893 vezani po 2 K 60 v.; ako pa se jih kupi več skupno, se jim cena še znižja. Pri **uredništvu** pa se dobiva: letnik 1894—1898 vezan po 3 K; letnik 1899 po 3 K 40 v. in 1900 po 4 K; „Angeljček“ pa I.—VI. tečaj vezan po 80 v., VII. in VIII. pa po 1 K. Ako kdo kupi več izvodov hkrati, se cena še primerno znižja; kdor kupi vseh sedem „Vrtcev“ in osem „Angeljčkov“, jih dobi vezane za 20 K. — Priredili smo tudi ponatis Štritarjevih mladinskih pesmij z napevi pod naslovom: „**Mladinski glasi**“ I. zvezek, ki ga gorko priporočamo mladino ljubom. Stane po 24 v.

Uredništvo „Vrtčevo“.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravnštvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „**Pripravniški dom**“. — Urejuje **Ant. Kržič**. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.